

Hai Lúa Đi Mỹ ⁽¹⁾

Nguyễn Quý Đại

Chúng tôi „Hai Lúa“ cũng như nhiều người thích du lịch đến Mỹ qua những tiểu bang khác nhau, nhưng phần lớn họ đến California vì nơi này có nhiều người Việt sinh sống, thời tiết thích hợp hơn cho người Á Châu.

California từ Bắc đến Nam có nhiều phong cảnh đẹp, sinh hoạt của người Việt ở Little Sài Gòn, San Jose luôn đậm nét quê hương. Có nhiều phong cảnh đẹp như ở San Francisco, San Diego, Las Vegas, Hollywood, Disneyland...

Theo thống kê năm 2013 người Việt ở Mỹ hơn 1,724.508 người, đông nhất California từ năm 2010 có hơn 834,635 người. Sau đó là Texas 396,522 người. Người Việt đến định cư tại Mỹ có thể chia ra 3 thành phần:

- 1/ Số người đến định cư từ sau 30.4.1975.
- 2/ Đoàn tụ gia đình từ năm 1979
- Orderly Departure Program, viết tắt

là ODP Chương trình Tái Định cư Nhân đạo (Humanitarian Resettlement Program, viết tắt là HR là một chương trình của Hoa Kỳ cho phép người Việt Nam tỵ nạn nhập cảnh vào Hoa Kỳ sau cuộc chiến tranh Việt Nam kết thúc, dưới sự hỗ trợ của Cao ủy Liên Hiệp Quốc về người tỵ nạn.

- Diện con lai Amerisians
  - Diện HO năm 1990 (Humanitarian Operation), là chương trình tái định cư đặc biệt cho tù nhân được phóng thích từ các trại tập trung cải tạo). Quân nhân, công chức VNCH nếu bị tập trung cải tạo từ 3 năm trở lên được di dân tới Hoa Kỳ. Bà Khúc Minh Thơ, người sáng lập Hội Gia Đình Tù Nhân Chính Trị Việt Nam, và cũng là ân nhân của hàng trăm ngàn gia đình tù cải tạo mà chúng ta hay gọi là gia đình H.O.
  - Diện U11 là các cựu nhân viên chính phủ Hoa Kỳ, diện V11 là các cựu nhân viên của công ty tư nhân hoặc tổ chức của Hoa Kỳ.
- 3/ Sinh viên du học từ Việt Nam và các thành phần kết hôn.

Chúng tôi đến Mỹ nhiều lần, mỗi chuyến đi đều có nhiều kỷ niệm buồn vui, những tấm hình đẹp được lưu giữ trong album gia đình hay trong Computer, lúc rảnh rỗi xem lại để thấy tóc mình bạc màu theo thời gian ... Tôi muốn ghi lại những thành phố mình đã đi qua, với những phong cảnh hữu tình, đất rộng tài nguyên thiên nhiên phong phú. So với Âu Châu nơi có nền văn hóa lâu đời, nhưng đất hẹp nhà cửa đất đắt, tài nguyên thiên nhiên khô cạn.

Giấc mơ Mỹ "American Dream" của người Việt là cuộc sống tự do và sự mưu cầu hạnh phúc, mỗi người có cơ hội theo khả năng hoặc thành tựu của mình, có nhà to cửa rộng, có xe, với sự nghiệp vững bền ... Người Việt thế hệ thứ nhất vất vả vì lập nghiệp với đôi bàn tay trắng, nhiều người phải làm nhiều giờ, đôi khi làm 2 việc để có thêm tiền trả tiền trường cho các con, vì các đại học ở Mỹ phải trả tiền học phí rất cao, đôi khi phải giúp cho gia đình thân nhân bên quê nhà, nghề làm Nail ở Mỹ thịnh hành, phần lớn là của người Việt Nam làm chủ, nhưng chắc chắn thế hệ thứ 2 không làm cái nghề này dù có nhiều tiền. Bạc cha mẹ người Việt hy sinh cho con cháu vô bờ bến, thời gian về hưu không phải để hưởng nhàn tuổi già, nhưng dành thì giờ cho các cháu nội ngoại...

Thế hệ gọi là 1.5 sinh ở VN, trưởng thành ở Mỹ rất thành công tham dự vào chính quyền với các chức vụ như: dân biểu, tướng, tá trong quân đội, nghị viên hay thị trưởng nói rành tiếng Việt vì họ còn gắn bó với những kỷ niệm từ quê hương bỏ lại. Thế hệ thứ hai như người bản xứ phần lớn nói tiếng Việt không rành, nhưng trong

những sinh hoạt cộng đồng, về văn hoá, biểu tình đòi hỏi tự do dân chủ cho Việt Nam, hay chống Tàu xâm chiếm biển đảo của VN cũng còn nhiều giới trẻ tham dự.

Khởi đầu chúng tôi đi từ Houston qua những thành phố của các tiểu bang New Orleans, Miami, Orlando, Jacksonville, Savannah, South-North Carolina, Washington DC, Atlantic, Philadelphia, New York, sau đó đến Canada thăm Quebec, Montreal, Ottawa, Toronto, Niagara falls, cuối cùng trở lại USA qua Buffalo Cleveland, Columbus, Ohio, Kentucky, Nashville, Memphis, Little Rock, Arkansas, Dallas.... Mỗi tiểu bang có luật lệ riêng và thành phố có những nét đặc thù theo lịch sử. Chúng ta không xa lạ với xứ cao bồi (cowboy) cưỡi ngựa là tiểu bang Texas. Tiểu bang Texas ở miền Nam và Tây Nam Hoa Kỳ. Thủ phủ: Austin và các thành phố lớn là: Houston, San Antonio, Dallas, Austin, Fort Worth, El Paso. Đây là tiểu bang lớn thứ hai của nước Mỹ về diện tích (sau Alaska) và dân số (sau California). Khí hậu cận nhiệt đới ẩm, là tiểu bang được đánh giá là dễ sống, 5 thành phố phát triển thịnh vượng nhất Hoa Kỳ thì Texas đã chiếm hết 3 thành phố đó là: Austin, Dallas và Houston.

Texas được xếp hạng cao về môi trường làm ăn thuận lợi, theo bảng xếp hạng công bố trên tạp chí "Best and Worst States for Business", dựa trên thăm dò ý kiến của 500 vị Tổng giám đốc CEO trên toàn quốc, 10 năm qua Texas liên tục dẫn đầu, là nơi dễ phát đạt nhất cho các công ty, hãng xưởng, cơ sở thương mại. Texas Enterprise Fund (TEF – với tôn chỉ thu hút các công ty dọn về Texas) mời chào không kém phần hấp dẫn khác. Trong khi đó, California, New York và Illinois vẫn là những tiểu bang khó làm ăn phát triển. Texas là một trong bảy tiểu bang không đánh thuế thu nhập cá nhân. Tính trung bình, mỗi người dân Texas hằng năm trả \$3,500 tiền thuế các loại, bao gồm thuế địa phương, tiểu bang, lẫn liên bang. Trong khi đó, California thu thuế của mỗi người dân \$4,900 / năm. New York phải nộp thuế đủ loại lên đến \$7,400 mỗi người hằng năm. Mức sống và nhất là giá nhà cửa tại Texas không đắt đỏ. Nếu một căn nhà tại Los Angeles trị giá trung bình 500.000 USD. thì tại Houston rẻ hơn phân nửa. Tuy nhiên tiền thuế đất ở

Houston đóng 3% bên California chỉ đóng 1% bởi vậy nhà càng lớn thì trả thuế càng nhiều. Vì nhà rẻ có công việc làm nên số người di cư về Houston càng nhiều hơn,

Chúng tôi đến Houston 3 lần: vào tháng 8 mùa hè nắng cháy, tháng giêng trong dịp Tết Việt Nam trời lạnh và tháng 4 và 5 thời tiết dễ chịu hơn. Sống ở Âu Châu quen thời tiết giá lạnh của mùa đông nên sang Houston cuối xuân rất thích hợp. Houston là thành phố lớn nhất của tiểu bang Texas và là thành phố lớn thứ tư của Hoa Kỳ. Thành phố này có diện tích hơn 1.600 km². Houston nổi tiếng với công

ngiệp năng lượng, sản xuất hóa chất lọc dầu lớn nhất thế giới và ngành không gian. Houston có Trung tâm Y khoa Texas (Texas Medical Center) nổi tiếng và các học viện nghiên cứu chăm sóc sức khỏe. Đại học Houston lớn nhất trong vùng Vịnh với trên 56.000 học sinh, trung tâm không gian NASA (National Aeronautics & Space Administration) chuyên nghiên cứu về vũ trụ và thực hiện nhiều chuyến thám hiểm ngoài không gian, tổng hành dinh của những vụ phóng phi thuyền con thoi vào vũ trụ, có rất nhiều nhà khoa học, kỹ sư, chuyên viên là người Việt Nam làm việc trong nhiều lĩnh vực khác nhau.

Ngày nay Houston phát triển mạnh có nhiều trung tâm thương mại lớn của người Á Châu như: Hong Kong 1,2,3 và 4. và nhiều khu phố sầm uất, nhiều quán ăn của người Việt rất đa dạng. Các tiệm Nail, hớt tóc phần lớn do người Việt làm chủ. Nhìn chung sinh hoạt của Cộng Đồng Người Việt Nam hội nhập tốt đẹp. Chùa, nhà Thờ của người Việt Nam xây dựng rất đồ sộ và tráng lệ. Có 35 cái Chùa, Thiền Viện, Tịnh xá ở Houston, Sugarland và vùng phụ cận. Sinh hoạt của Công giáo và Tin Lành có nhiều giáo xứ với 13 cái

nhà Thờ của người Việt Nam do giáo dân đóng góp. (Vùng north 45 thì có nhà thờ La Vang, vùng 290 thì có giáo xứ Đức Mẹ Lộ Đức, south 45 thì có giáo xứ các Thánh Tử Đạo, 59 south (khu southwest/bellaire) thì có giáo xứ Ngôi Lời Nhập Thể). Chính nhờ sự đóng góp của giáo dân người Việt mà những ngôi đền thờ trở nên rực sáng và tràn đầy sức sống, ở Đức kitô hữu đi làm đóng thuế hàng tháng cho nhà thờ Kirchensteuer/ Church tax, nên không có việc quỳn góp xây nhà thờ. Người Việt ở Âu Châu không có giáo xứ riêng. Cộng đoàn Việt nam có trung tâm sinh hoạt riêng, nhưng thánh lễ đầu tháng tại các nhà thờ của người bản xứ.

Lễ Phục sinh vừa qua chúng tôi dự thánh lễ tại nhà thờ Giáo Xứ Ngôi Lời Nhập Thể tọa lạc trên khu đất rộng, ngoài nhà thờ còn có hội trường và các phòng sinh hoạt đầy đủ tiện nghi, bãi đậu xe lớn chung quanh. Nhà thờ Đức Mẹ La Vang cao lớn rộng rãi vào mùa hè, trước và sau thánh lễ có một số giáo dân bán sản phẩm cây nhà lá vườn như rau trái ... Nhà thờ ở Houston với lối kiến trúc tân thời trong khi nhà thờ ở Âu Châu phần lớn với đường nét cổ kính.

Những ngôi chùa của người Việt cũng khang trang, lộng lẫy có một ít tăng sĩ từ trong nước ra làm trụ trì... Những nhà Thờ, Chùa to lớn đều do Giáo dân, Phật tử đóng góp đến tiền triệu triệu để xây dựng, chúng tỏ đời sống càng phát triển về thương mại thì phần phục vụ tâm linh càng cao. Những ngôi chùa lớn nhưng không có nhiều chư tăng, là dấu hiệu thiếu nhân sự có thể trong tương lai chùa, nhà thờ, sẽ thiếu người phục vụ. Khoa học phát triển ngược lại thiếu người đi tu, trường hợp thiếu số tu sĩ từ trong nước ra vì ảnh hưởng đời sống trần tục của "đỉnh cao trí tuệ XHCN" có khá nhiều bất đồng, như không muốn treo cờ Vàng 3 sọc đỏ là biểu tượng cho Tự Do của Người Việt hải ngoại hay sử dụng lá cờ vàng với tính cách tài chánh... nên nhiều người gọi các tu sĩ đó là "sư hay cha quốc doanh".

Dallas được thành lập năm 1841 diện tích 997,1 km² là thành phố đông dân thứ ba của tiểu bang Texas, sau Houston và San Antonio dân số 1,2 Millionen, được thành lập từ năm 1856. Dallas phát triển nhờ có trung tâm viễn thông, công nghệ Computer, ngân hàng, trung tâm công nghiệp dầu khí và bông vải, có sân bay Quốc tế Dallas-Forth Worth..

Cố TT John F. Kennedy (1917-1963) là vị tổng thống thứ 35, Kennedy bị ám sát ngày 22.11.1963 ở Dallas gần ngã tư đường Houston và đường Elm. Thủ phạm Oswald núp ở cửa

số lầu 6 của kho sách bán trứng đầu TT. Kennedy (cố TT Ngô Đình Diệm bị giết ngày 01.11.1963). Ngoài ra Dallas nổi tiếng qua việc sản xuất loạt phim truyền hình. Dallas không có núi, không có sông ngòi dẫn ra biển, nhưng hệ thống vận chuyển nhờ tàu lửa.

San Antonio diện tích 1067km², dân số hơn 1,3 triệu. Thành lập năm 1718 là thành phố lớn thứ hai của tiểu bang Texas và là thành phố lớn thứ 7 ở Hoa Kỳ. Nằm trên vùng phía bắc của miền Nam Texas, thành phố này là một cửa ngõ văn hóa vào vùng Tây Nam Hoa Kỳ. San Antonio được đặt tên theo một vị thánh người Bồ Đào Nha là Thánh Antôn thành Padova, có ngày hội vào thời điểm (13 tháng 6) một đoàn thám hiểm Tây Ban Nha dừng lại ở khu vực này vào năm 1691. Hàng năm có khoảng 20 triệu du khách tới thăm, đẹp nhờ có dòng sông. River Walk, buổi chiều ngồi trên thuyền gió sông mát mẻ, về đêm ăn tối nhìn ánh đèn màu lung linh trên bờ tuyệt đẹp. Muốn nhìn quang cảnh bao la của thành phố thì lên tháp cao 228,6 m, du khách lên bằng cầu thang máy chỉ mất 42 giây lên tới tầng cao 184,4m.

San Antonio có Trung tâm nghiên cứu Y tế lớn duy nhất ở vùng Nam Texas, cũng là nơi có bảo tàng nghệ thuật hiện đại đầu tiên, thành Alamo ... Có nhiều đơn vị quân đội đóng quân, ở Fort Sam Houston, Căn cứ không quân Lackland, (trước 1972 sĩ quan không quân VNCH một phần lớn được đào tạo từ căn cứ này), Từ San Antonio có thể đi sang Mexico, vì lý do an toàn lưu thông hãng bảo hiểm xe không chịu trách nhiệm, nên chúng tôi phải bỏ cuộc. Texas đất rộng mênh mông, hai bên xa lộ là những cánh đồng cỏ xanh tươi, những đoàn bò ung dung gặm cỏ, những người chăn bò đội mũ rộng vành cưỡi ngựa, nông trại người ta dùng máy bay để xịt thuốc rầy... những biệt thự nghỉ mát của những tỷ phú đẹp lộng lẫy và thơ mộng hữu tình.

Đến Houston đầu hè, hoa lá nở đẹp xanh tươi mơn mớn, chúng tôi thường thức được mónwir-verraten-wo-fkkler-schoene-straende-finden- Crawfish tươi rất đậm đà, thơm ngon, đi tắm biển Galveston, khoảng cách như Sài gòn đi Vũng Tàu, tuy biển không đẹp vì khá nhiều rong rêu, sóng cao khó bơi nhưng cuối tuần nhiều người đến hưởng gió biển, để tâm hồn được thanh thoi sau một tuần làm việc mệt nhọc. Phần lớn người Mỹ mập vì ăn quá nhiều fast food, uống coca cola, trời nóng ở Đức dọc theo hồ, bờ sông người ta có thể uống bier tự do, nhưng ngược lại bên Mỹ thì cấm, cảnh sát tuần tra ai vi phạm sẽ bị phạt 200\$.

Buổi trưa trời nóng ăn gà, cá nướng mà uống nước suối mát đi một phần hương vị, nhưng “nhập gia phải tùy tục”, nhiều Restaurant không có giấy phép bán bier...

Bãi biển như ở Houston, Miami, Fort Lauderdale ...trời nóng, nhiều thiếu nữ xinh đẹp phơi nắng, nhưng không để ngực trần hay có những khu khỏa thân như ở Đức.

Trong những ngày ở Houston chúng tôi chân thành cảm ơn cậu mợ Văn- Bằng, các anh chị: Tuấn-Nga, Kỳ-Hạnh, Thực-Điệp đã đón tiếp trong tình thương gia đình thật đầm ấm khó quên, cảm ơn tiến sĩ Mai Thanh Tuyết đã tặng tác phẩm biên khảo về Việt Nam tương

lai: Những việc cần phải làm”.

Phóng sự: Chợ chòm hóm của người Việt ở Houston
<http://www.youtube.com/watch?v=V9VUpqQLfol>

Nguyễn Quý Đại

⁽¹⁾ Mời đọc giả, đọc tiếp phần 2

Vietnamese population, 2013 : 1,724,508

Top 10 States With Largest Vietnamese Population: 2010

1	California	834,635
2	Texas	396,522
3	Washington	75,415
4	Florida	71,831
5	Virginia	60,510
6	Georgia	52,866
7	Massachusetts	46,503
8	Pennsylvania	42,503
9	New York	30,556
10	Louisiana	29,747